

Ophavsret

Immaterielle forhold for værkerne 'Vandrer mod Lyset!', 'Hilsen til Danmark' og 'Forsoningslæren og Genvejen'.

Juridisk set er Johanne Agerskov værkernes ophavsmand. Ifølge lovgivningen ophørte eneretten til at udgive og forhandle værkerne 70 år efter Johanne Agerskovs død i 1946. Den kommercielle eneret, herunder ophavsretten, overdrog Johanne Agerskov i sin tid til Sigurd Folmer Hansen og dennes forlag: Folmer Hansens Forlag. Folmer Hansens Forlag publicerede siden værket Vandrer mod Lyset (i 1959) samt tilknyttede skrifter. I 1971 udgav Strubes Forlag Vandrer mod Lyset i kommission for Folmer Hansens Forlag. I 1978 overdrog Sigurd Folmer Hansen alle rettigheder til Vandrer mod Lysets Forlag ApS, der var blevet stiftet i 1974 af Internationalt Fond for Vandrer mod Lyset.

Lov om ophavsret

Med overdragelsen af den kommercielle eneret til værket Vandrer mod Lyset! samt tilhørende værker følger der også forpligtelser til at beskytte værkerne i henhold til lov om ophavsret:

Beskyttelsens indhold.

Lovens §3, stk. 1. Ophavsmanden har krav på at blive navngivet i overensstemmelse med, hvad god skik kræver, såvel på eksemplarer af værket som, når dette gøres tilgængeligt for almenheden.

Lovens §3, stk. 2. Værket må ikke ændres eller gøres tilgængeligt for almenheden på en måde eller i en sammenhæng, der er krænkende for ophavsmandens litterære eller kunstneriske anseelse eller egenart.

Om ideelle rettigheder efter ophavsrettens udløb.

Lovens § 75. Selv om ophavsretten er udløbet, må et litterært eller kunstnerisk værk ikke ændres eller gøres tilgængeligt for almenheden i strid med § 3, stk. 1 og 2, hvis kulturelle interesser herved krænkes.

Lovens § 76, stk. 1. Med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt
... overtræder §2 eller §3 ...

Lovens § 76, stk. 2. Er en overtrædelse af de i stk. 1 nr. 1 og 2 nævnte bestemmelser begået ved forsætligt og under skærpende omstændigheder at gengive de af bestemmelserne omfattede værker eller frembringelser eller blandt almenheden at sprede eksemplarer heraf, kan straffen stige til fængsel i 1 år og 6 måneder, med mindre højere straf er forskyldt efter straffelovens §299b.

Straffelovens § 299b. Med fængsel indtil 6 år straffes den, der for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding eller som i øvrigt under særligt skærpede omstændigheder gør sig skyldig i ... ophavsretskrænkelser af særlig grov karakter, jf. ophavsretslovens § 76, stk. 2.

I tredje oplag af værket *Vandrer mod Lyset* besørget af Christtreu's Forlag i 1939 anfører Johanne Agerskov om sin mand, Michael Agerskov: "Skønt min Mand er gaaet hjem for flere Aar siden, vil han, i denne tredje Udgave samt i alle følgende Udgaver, staa som Udgiveren, selv om jeg eller andre besørger Udgivelsen."¹

Fra 1920 til 1978 blev de første fem oplag af værket således besørget af henholdsvis Hagerups Forlag, af Christtreu's Forlag, af Folmer Hansens Forlag samt af Strubes Forlag i kommission for Folmer Hansens Forlag, alle med Michael Agerskov som udgiver.

Siden 1978 har *Vandrer mod Lysets Forlag ApS* besørget udgivelserne af værkerne med Michael Agerskov som udgiver.

Michael Agerskov vil ikke retmæssigt kunne anføres som udgiver, hvis der bliver foretaget ændringer i værkerne. I så fald vil der ikke længere være tale om en besørgelse af udgivelsen af værket med Michael Agerskov som udgiver.

Det er således forlagets opfattelse, at der fra Johanne Agerskovs side allerede *er* foretaget en præcision af, hvorledes en overtrædelse af loven om ophavsret skal forstås. Hertil kommer, at Johanne Agerskov i en skrivelse af 24. marts 1920 anfører: "Der vil overhovedet ikke blive forandret noget som helst i Værket ved eventuelle nye Oplag." *Vandrer mod Lysets Forlag* har respekteret og respekterer Ophavsretsloven på vegne af Johanne Agerskov og med Michael Agerskov som udgiver, idet der her er tale om en retsgaranti, som ikke kan forældes.

Forlaget er desuden af den opfattelse, at der kan foretages oversættelser af værket til fremmede sprog, hvilket svarer til en litterær gengivelse på et andet sprog, og således ikke indebærer krænkelser af værket. Der kan naturligvis også skrives artikler og bøger om værket, ligesom der kan bringes citater fra samme, så længe disse ting sker på en måde, der ikke krænker værket.

Ophavsretten indeholder regler om *droit moral* jf. ophavsretslovens § 3.

Vandrer mod Lysets Forlag
Store Havelsevej 104,
3310 Ølsted

¹ *Besørge* udgivelsen dvs. *sørge for udgivelsen*.